

PLIGTIGE EFTERAFGRØDER PÅ ØKOLOGISKE BEDRIFTER

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Flere økologiske bedrifter har valgt tilskudsordningen med 60 kg N pr. ha, hvilket kan betyde at de skal have en større andel pligtige efterafgrøder i sædskiftet.

N-kvoten på en økologiske bedrift vil i de fleste tilfælde svare til den betingelse, der er valgt for Økologisk arealtilskud, og mulighederne for at undgå at udlægge pligtige efterafgrøder og i stedet anvende en bredere palette af efterafgrøder inklusive N-fikserende, kan fremover være mere begrænsede. Er der valgt et basistilskud (870 kr./ha) på bedriften er betingelsen, at der må udbringes op til 100 kg udnyttet N i gennemsnit pr. ha. Hvis der er valgt et tilsagn med N-tillæg (870 + 500 kr./ha) må der udbringes op til 60 kg udnyttet N i gennemsnit pr. ha. Bedriftens "N-kvote" er dermed 60 eller 100 kg N i gennemsnit pr. ha. N-kvoten vil blive reduceret yderligere, hvis der ikke er udlagt de pligtige efterafgrøder – eller der findes alternativer (se nedenfor) eller opsparede efterafgrøder.

Bedriftens "generelle N-kvote", som beregnes ud fra afgrødenormer for de aktuelle afgrøder på bedriften, kan i enkelte tilfælde – f.eks. ved meget høj andel bælgssæd – være lavere end "N-kvoten", der er betinget af det valgte tilskudsniveau. I de tilfælde er det denne generelle (lavere) N-kvote, som automatisk bliver nedskrevet, hvis der ikke er udlagt det krævede areal med pligtige efterafgrøder på bedriften.

Omregningsfaktorerne for den automatiske nedsættelse af N-kvoten afhænger af om der er udbragt over eller under 0,8 DE/ha i husdyrgødning.

Udbragt husdyrgødning	Kvotekorrektion pr. ha efterafgrøder
Under 0,8 DE/ha	93 kg N
Over 0,8 DE/ha	150 kg N

Korrektion for eftervirkning af pligtige efterafgrøder

Bedriftens N-kvotering korrigeres for eftervirkning af pligtige efterafgrøder og efterafgrøder som følge af krav i Miljøgodkendelser med 17 eller 25 kg N pr. ha afhængig af om man har udbragt husdyrgødning fra under eller over 0,8 DE pr. ha. (eftervirkning fra efterafgrøder dyrket i efteråret 2016 fratrækkes i N-kvoten for planperioden 2016-2017.)

Bemærk, at kontrollen af N-kvoten og korrektionerne sker i gødningsregnskabet. Ved kontrol af Økologisk Arealtilskud (arealkontrol) ses der kun på den udbragte mængde ift. 60 eller 100 kg N – og ikke på korrektionerne.

Krav til de pligtige efterafgrøder

Kravet om pligtige efterafgrøder er fortsat 10 eller 14 pct. afhængig af om man har udbragt husdyrgødning fra under eller over 0,8 DE pr. ha. Nedpløjning af pligtige efterafgrøder må tidligst ske 30. oktober i 2016 pga. den udsatte såfrist, udlæg i majs dog først fra 1. marts.

Flere afgrødearter er nu godkendt som pligtige efterafgrøder

- Udlæg af rent græs uden kløver
- Udlæg af korsblomstrede afgrøder og cikorie
- Korn og græs sået før eller efter høst, dog senest 1. august 2016
- Korsblomstrede afgrøder, honningurt, alm. rug, stauderug og vårbyg sået før eller efter høst, dog senest 30. august i 2016
- Frøgræs, der efter høst fortsætter som efterafgrøde

Der har været arbejdet for at få bl.a. kløvergræs ind på listen over pligtige efterafgrøder, men dette er endnu ikke lykkedes.

Alternativer til pligtige efterafgrøder

Der findes en række godkendte alternativer til at så pligtige efterafgrøder, men flere af dem er ikke aktuelle eller kan ikke anbefales til økologer.

Alternativer	Erstatter 1 ha med pligtige efterafgrøder	Detaljer
Mellemafgrøder	2 ha	Sås før vintersædsafgrøde og senest 20. juli. Skal være olieræddike, gul sennep eller frøgræs, der efter høst af græsfrø fortsætter som mellemafgrøde. Må tidligst nedmuldes 20. september.
Energiafgrøder	0,8 ha	Arealet med energiafgrøde skal være udlagt på areal med landbrugsafgrøder i omdrift og tidligst etableret i planperiode 2009/2010.
Braklagte arealer	1 ha	Dette er ikke en mulighed for økologer, da brakarealerne ikke må være omfattet af tilsagn til økologisk landbrug.

Brak langs vandløb og søer	0,25 ha	Dette er ikke en mulighed for økologer, da brakarealerne ikke må være omfattet af tilsagn til økologisk landbrug.
Afbrænding af fiberfraktion af forarbejdet husdyrgødning	Fiberfraktionen fra 25 DE	Ikke aktuel for økologer, bl.a. fordi alt kvælstof forsvinder ved afbrændingen.
Tidlig såning af vinterafgrøder	4 ha	Gælder vinterhvede, vinterbyg, vinterrug eller vintertriticale som skal være sået senest 7. september. Tidlig såning frarådes på økologiske bedrifter pga. betydelig risiko for øgede problemer med ukrudt og sygdomme.

MFO-efterafgrøder

Økologer som også driver ikke-økologiske arealer skal være opmærksom på MFO-krav og dermed også mulighederne for MFO-efterafgrøder.

Flere detaljer på LandbrugsInfo.dk under "[Gødningsplanlægning og –regler](#)"

Læs mere på LandbrugsInfo om "[Såning af efterafgrøder efter høst i økologiske marker](#)".